

Central Europe FoRB Forum debutuje ve Washingtonu

Tento týden byla ve Washingtonu, D.C. spuštěna nová platforma občanské společnosti zaměřená na **svobodu náboženského vyznání nebo přesvědčení (FoRB)** ve střední Evropě, která se profiluje jako most mezi závazky v oblasti lidských práv na papíře a jejich uplatňováním v národních právních předpisech, veřejné správě a mediálním pokrytí v Rakousku, Česku, Maďarsku a na Slovensku.

Zahájení, které sponzorovala organizace **Human Rights Without Frontiers (HRWF)**, se konalo 4. února v rámci **Summitu International Religious Freedom (IRF)**, každoročního setkání zastánců a tvůrců politik v hlavním městě USA. Podle HRWF se zasedání konalo po kulatém stole IRF v Kennedy Caucus Room v budově Russell Senate Office Building, za účasti více než 20 účastníků v místnosti a více než 50 registrovaných online.

Kdo byl v místnosti

HRWF uvádí jako řečníky prvního panelu bývalého zvláštního vyslance EU pro svobodu náboženského vyznání Jána Figeľa, výkonného ředitele FOREF Europe Petera Zoehrera, Kristynu Tomanovou z InterBelief Relief a Attilu Miklovicze z Univerzity v Pécsi. Podle zprávy HRWF se druhé panelové diskuse zúčastnili mezinárodní poradci, včetně Grega Mitchella (IRF Roundtable), bývalého britského poslance Davida Burrowese a Brandona Tayloriana (University of Lancashire).

Mezi účastníky debaty byli mimo jiné bývalý slovenský premiér Eduard Heger a Fernanda San Martín Carrasco, ředitelka Mezinárodního panelu parlamentářů pro svobodu náboženství nebo víry (IPPFoRB), spolu s dalšími parlamentními zástupci a představiteli občanské společnosti.

Mezi řádky: „Rozdíl v oblasti svobody náboženského vyznání“ v Evropě je často vnitrostátní záležitostí

Organizátoři mají jasný postoj: FoRB není pouze otázkou zahraniční politiky. V úvodním projevu citovaném organizací HRWF představili vedoucí představitelé fóra střední Evropu jako případovou studii toho, jak může diskriminace vzniknout nejen zjevnou nepřátelstvem, ale také strukturou státního uznání a narativy, které z ní vyplývají.

V praxi to může znamenat stupňovitý systém uznávání, který „historickým“ náboženstvím přiznává širší privilegia, zatímco novější nebo menší komunity se potýkají s většími administrativními překážkami – což je otázka, která se dotýká základních ochrany uznávaných v článku 18 ICCPR a článku 9 Evropské úmluvy o lidských právech. Může to také znamenat dopad mediálních nálepek na reputaci – zejména bezohledné používání pojmu „sekta“ –, který podle HRWF může přispívat ke stigmatizaci, ztrátě zaměstnání a tlaku na rodiny běžných věřících.

EU již má k dispozici externí nástroje, včetně pokynů EU pro podporu a ochranu svobody náboženského vyznání. Vnitřní důvěryhodnost Bruselu je však stále více posuzována podle toho, zda jsou otázky týkající se práv uvnitř členských států řešeny se stejnou vážností jako ty mimo hranice Evropy.

Bruselský úhel pohledu: politické vakuuum, které se stále vrací

Zastánci FoRB také poukázali na opakující se institucionální problém v tvorbě politik EU: kontinuitu. V posledních měsících HRWF a další kritizovali zpoždění při obsazování pozice zvláštního vyslance EU pro prosazování FoRB mimo Unii – argument, který se objevil i v předchozích zprávách The European Times a který z různých úhlů zpochybnily koalice občanské společnosti volající po vyslancovi, který by hájil práva všech, aniž by umožňoval diskriminaci.

To je důležité, protože Fórum střední Evropy je podle popisu HRWF výslovně určeno k „informování tvůrců politik a parlamentních zástupců napříč politickým spektrem“, což naznačuje, že se chce stát užitečným zdrojem informací jak pro národní debaty, tak pro bruselské záležitosti, od monitorování dodržování právního státu po vnější dialogy o lidských právech.

Co bude dál?

Podle HRWF se fórum bude scházet čtyřikrát ročně, v rotujícím formátu a využívat briefingy založené na důkazech – někdy podle pravidel Chatham House – s cílem dosáhnout „hmatatelných výsledků spíše než konsensu pro konsensus“. Pokud bude iniciativa úspěšná, mohla by se stát testem toho, zda lze spory týkající se svobody náboženského vyznání ve střední Evropě diskutovat způsobem, který je měřitelný, srovnatelný mezi jednotlivými zeměmi a srozumitelný pro tvůrce politik – aniž by se propadl do zkratkovitého kulturního boje.

Ve Washingtonu nebylo načasování náhodné: zakotvení fóra zaměřeného na Evropu v rámci amerického setkání, jako je Summit IRF, je také signálem o tom, kde se nyní organizují části ekosystému prosazování svobody náboženského vyznání – transatlanticky, v síti a se stále větší pozorností k tomu, jak domácí právní úprava formuje náboženskou svobodu dlouho předtím, než jsou vypracovány prohlášení o zahraniční politice.

https://www.worldreligionnews.com/features_banner/central-europe-forb-forum-debuts-in-washington/?amp=1